

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 stycznia 2025 r.

Pozycja 36

POSTANOWIENIE

z dnia 1 lutego 2024 r.

Sygn. akt Ts 114/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego o zbadanie zgodności:

art. 887 § 1 w związku z art. 902 i art. 909 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r.

– Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.)

w związku z art. 138 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny

i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, ze zm.), ewentualnie art. 189 ustawy

– Kodeks postępowania cywilnego w związku z art. 135 § 1 i art. 138 ustawy

– Kodeks rodzinny i opiekuńczy w zakresie, w jakim przepisy te wyłączają:

a) „ochronę praw majątkowych skarżącego w postaci wierzytelności pieniężnych oraz zabezpieczających te wierzytelność hipotek przed konkurującym z tymi prawami w toku postępowania egzekucyjnego wierzytelnością obejmującą nienależne świadczenie alimentacyjne”, z art. 32 ust. 1 w związku z art. 21 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

b) „legitymację procesową wierzyciela dłużnika alimentacyjnego do wytoczenia powództwa o obniżenie alimentów na podstawie art. 138 [k.r.i.o.] w tym w imieniu dłużnika alimentacyjnego poprzez podstawienie procesowe”, z art. 32 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 23 maja 2022 r. (data nadania) [...] Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

2. Wyrokiem z 1 października 2019 r. Sąd Rejonowy w W. Wydział V Rodzinny i Nieletnich (sygn. akt [...]), z powództwa wytoczonego przez skarżącego, będącego wierzy-

ciem dlužnika alimentacyjnego – G.L., przeciwko małoletniej H.L. o obniżenie alimentów: w punkcie pierwszym – oddalił powództwo, w punkcie drugim – obciążył kosztami procesu powoda.

Od powyższego orzeczenia skarżący wniósł apelację, którą Sąd Okręgowy w W. IV Wydział Cywilny Odwoławczy wyrokiem z 19 stycznia 2022 r. (sygn. akt [...]): w punkcie pierwszym – oddalił, w punkcie drugim – zasądził od skarżącego na rzecz pozwanej zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. W uzasadnieniu podjętego rozstrzygnięcia wskazał w szczególności, że skarżący wywodzi swoją legitymację do wytoczenia powództwa o obniżenie alimentów przeciwko pozwanej w ramach podstawienia za dlužnika alimentacyjnego G.L., na którym ciąży obowiązek alimentacyjny wobec H.L. Sąd Okręgowy w całości podzielił ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego „skutkujące uznaniem, że powód w niniejszej sprawie nie ma legitymacji czynnej” (s. 5 wyroku). Wskazał przy tym, że „wobec niezbywalności i ściśle osobistego charakteru obowiązku alimentacyjnego, a zatem także i roszczenia o obniżenie alimentów nie jest możliwe jego zajęcie w toku postępowania egzekucyjnego” (s. 6 wyroku).

Orzeczenie to – doręczone pełnomocnikowi skarżącego 21 lutego 2022 r. – wskazane zostało jako ostateczne rozstrzygnięcie w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji.

3. Zarządzeniem z 16 września 2022 r. (doręczonym 23 września 2022 r.) Prezes Trybunału Konstytucyjnego wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez doręczenie: a) trzech kopii załączników do pozwu wniesionego 9 lipca 2019 r. do Sądu Rejonowego dla w W., b) odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem wyroku Sądu Apelacyjnego w W. z 21 października 2021 r. ([...]) wraz z uzasadnieniem. Pismem z 29 września 2022 r. (data nadania) skarżący ustosunkował się do powyższego wezwania.

4. Zarządzeniem z 13 grudnia 2022 r. (doręczonym 19 grudnia 2022 r.) sędzia Trybunału Konstytucyjnego wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) doręczenie: a) odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem wyroku Sądu Okręgowego w W. IV Wydział Cywilny Odwoławczy z 19 stycznia 2022 r. (sygn. akt [...]), b) poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii doręczenia wyroku, o którym mowa w punkcie 1a (dołączone do skargi konstytucyjnej elektroniczne potwierdzenie odbioru przesyłki jest wydrukiem bez poświadczenia za zgodność z oryginałem) – wraz z czterema kopiami; 2) wskazanie, w jaki sposób zaskarżone przepisy, w zakresie wskazanym w *petitum* skargi konstytucyjnej, naruszają wymienione w niej wolności lub prawa skarżącego; 3) uzasadnienie zarzutu niekonstytucyjności zakwestionowanych w skardze przepisów, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie; 4) wskazanie dokładnego brzmienia zakwestionowanych przez skarżącego przepisów przez przytoczenie ich treści i wskazanie właściwego adresu publikacji.

W piśmie z 27 grudnia 2022 r. (data nadania) skarżący ustosunkował się do powyższego wezwania. Jednocześnie wystąpił z wnioskiem o wydłużenie o 30 dni terminu wykonania powyższego zarządzenia w zakresie punktu pierwszego, tj. przesłania odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem wyroku Sądu Okręgowego w W. IV Wydział Cywilny Odwoławczy z 19 stycznia 2022 r. (sygn. akt [...]) oraz poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii jego doręczenia. Wniosek ten powtórzył w piśmie z 25 stycznia 2023 r., a w piśmie z 23 lutego 2023 r. wystąpił o wydłużenie terminu wykonania powyższego zarządzenia sędziego TK o następne 30 dni. Trybunał Konstytucyjny 16 lutego i 4 sierpnia 2023 r. wydał postanowienia o ich odrzuceniu.

5. W ocenie skarżącego „w sprawie zakończonej wydaniem wyroku w dniu 19 stycznia 2022 r. przez Sąd Okręgowy w W. sygn. akt [...] doszło do naruszenia konstytucyjnego prawa określonego w art. 32 ust. 1 w zw. [z art.] 21 ust. 1 oraz [art.] 64 ust. 1 Konstytucji, w szczególności w postaci prawa do wierzytelności i jej dochodzenia, a także prawa rzeczowego w postaci hipoteki” (s. 62 skargi).

Skarżący stwierdził ponadto, że „[n]aruszenie [jego] prawa (...) polega także na tym, że organy publiczne nie tylko nie chronią podnoszonych praw skarżącego ale wykluczają skarżącego z grona podmiotów, którym przysługuje legitymacja do obrony przed tym naruszeniem. (...) [a] omawiane regulacje ustawowe zostały ukształtowane w taki sposób, iż ochronę prawną uzyskuje w zakresie podmiotowym niełojalny dłużnik, kosztem legalnie działającego wierzyciela, a w aspekcie przedmiotowym ochronie podlega roszczenie o nienależne świadczenie, kosztem wierzytelności zasądzonej tytułem wykonawczym” (s. 67 i 69 skargi).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia licznych przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanych w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). Weryfikacja tych przesłanek następuje na etapie wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym (art. 61 ust. 1 u.o.t.p.TK).

Zgodnie z art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK, jeżeli skarga nie spełnia wymagań przewidzianych w ustawie, a usunięcie braków jest możliwe, wyznaczony sędzia Trybunału wydaje zarządzenie, w którym wzywa do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia.

Jak wynika z akt sprawy, zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 13 grudnia 2022 r. (dalej: zarządzenie) skarżący został wezwany – w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego zarządzenia – do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej m.in. poprzez doręczenie: a) odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem wyroku Sądu Okręgowego w W. IV Wydział Cywilny Odwoławczy z 19 stycznia 2022 r. (sygn. akt [...]), b) poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii doręczenia powyższego wyroku (dołączone do skargi konstytucyjnej elektroniczne potwierdzenie odbioru przesyłki było wydrukiem bez poświadczenia za zgodność z oryginałem) – wraz z czterema kopiami. Zarządzenie zostało doręczone pełnomocnikowi skarżącego 19 grudnia 2022 r., natomiast pismo procesowe – w którym zrealizowano zarządzenie w zakresie punktu drugiego, trzeciego i czwartego, a w zakresie punktu pierwszego wystąpiono z wnioskiem o wydłużenie o 30 dni terminu wykonania powyższego zarządzenia – zostało nadane 27 grudnia 2022 r. Wniosek ten skarżący złożył powtórnie w piśmie z 25 stycznia 2023 r. (data nadania), a w piśmie z 23 lutego 2023 r. (data nadania) wystąpił o wydłużenie tego terminu o kolejne 30 dni.

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego odrzucił wnioski skarżącego o wydłużenie terminu usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej. W związku z powyższym, w ocenie Trybunału Konstytucyjnego braki formalne nie zostały przez skarżącego usunięte w ustawowo przewidzianym siedmiodniowym terminie.

Okoliczność ta jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK – samodzielną podstawą odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Mając powyższe na względzie, Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.